

Els poders generals i preventius pel cas d'incapacitat, els especials i els d'autotutela

Àlex Serrahima

Advocat i membre de la Junta de Govern del Consorci Forestal de Catalunya

Un dels problemes importants d'aquesta vida és que no sabem si les nostres facultats i capacitats personals es mantindran al llarg del temps. De ser així, les decisions que adoptariem segurament anirien dirigides cap a una direcció concreta. Tanmateix, la realitat és que avancem en el temps a les palpentes, revestint-ho amb una creença personal, i l'esperança,

que afrontarem els anys que estan per arribar amb la mateixa fortalesa que en el present.

Així mateix, històricament els patrimonis rurals eren governats amb mà de ferro pel seu titular fins al darrer dia que exhalava el seu últim alè. I quan l'hereu o pubilla heretaven, administraven també el seu patrimoni personal i familiar fins al seu últim respir, de la mateixa manera que ho havia fet el seu progenitor; i així successivament. Era comú que el propietari reiterés al seu hereu, l'expressió: "Tranquil, ja ho trobaràs".

No obstant això, és evident que, avui en dia, la direcció i comandament dels patrimonis rurals és notablement més complexa que en èpoques precedents. Si més no en la gestió del seu dia a dia.

L'incessant augment de la burocràcia administrativa i la seva complexitat digital, la variada i considerable pressió fiscal que patim, l'intervencionisme de les Administracions Públiques, les conseqüències de l'ús social, actualment lliure i descontrolat, i la dificultat de sostenir econòmicament les nostres finques, requereixen estar activament al peu del canó. Dit amb unes altres paraules, els patrimonis rurals no es poden permetre quedar bloquejats per una paulatina (o sobtada) pèrdua de facultats del seu propietari.

Els poders

En el nostre ordenament jurídic existeix un ampli ventall de tipologia de poders. Tanmateix, per aquest article ens interessen, bàsicament, els poders generals i preventius pel cas d'incapacitat; els poders especials, concretament els d'administració patrimonial; i l'autotutela.

Els poders són el mitjà pel qual el poderdant (qui apodera), confereix facultats a una altra persona, coneguda com apoderat, per tal que en el seu nom i representació pugui prendre decisions i realitzar un seguit d'actuacions, siguin àmplies o acotades. Per tant, els poders són l'eina que tindrà l'apoderat per tal d'acreditar que pot actuar en representació del poderdant. Ara bé, és molt important que la persona o persones a qui se'ls atorgui poders siguin de la màxima confiança.

Els poders s'hauran de formalitzar davant de notari. Es podrà designar a un o més apoderats i en aquest últim cas, la seva forma d'actuar podrà ser mancomunada, és a dir, que per cada actuació o decisió que prenguin caldran totes les signatures dels apoderats i en el mateix acte, o solidària o indistinta, que significa que cadascú podrà actuar per si sol.

Com s'ha dit, els poders podran ser generals o especials. Els primers comprenen un abast ampli i extens; i els segons tenen una finalitat determinada i concreta. En tots dos casos, les facultats que es confereixin hauran de ser degudament detallades a l'escriptura, ja que els poders, per molt generals que siguin, tampoc suposen un xec en blanc.

Per exemple, un poder especial d'administració identificarà les finques concretes sobre les quals s'atorguen poders especials, i en descriurà les facultats. En canvi, un poder general identificarà, de la forma més exhaustiva possible, tot el ventall de potestats que es confereixen, sobre tots els béns del poderdant. El què no es podrà apoderar són aquelles facultats que depenen de la llibertat pròpia de

cada persona i que són intransferibles, com són, per exemple: avalar, fer donacions, etc. a excepció que estigui expressament previst en els poders.

En la mateixa escriptura de poders generals (o en una apart, si així es vol), es pot atorgar facultats de cura i salut del poderdant, en previsió d'una situació de pèrdua de capacitat (d'aquí la denominació "poders generals i preventius"). En aquest sentit, es pot atorgar poders per tal que l'apoderat pugui contractar persones que el cuidin, duent-lo a metges, disposant ingressos en clíniques, i compartint amb ell les decisions pròpies de l'autonomia personal, fins i tot en àmbits de l'establiment de domicili o residència, de la salut i de la higiene. Aquesta tipologia de poders són francament recomanables pel fet que només s'accionen quan hi ha pèrdues de capacitat del poderdant, i per tant situacions objectives i en molts casos malauradament irreversibles, tingui l'edat que tingui.

En el cas de l'escriptura d'autotutela, aquesta està prevista per quan el poderdant ja ha perdut la seva capacitat, la qual cosa, l'apoderat passa a tenir la condició de tutor. Aquest nomenament és una escriptura notarial diferent, ja que implica que el tutelat ja no té capacitat d'obrar, i per tant, està en una situació d'incapacitat. En aquest tipus d'escriptures es nomena tutor a una o més persones per tal que decideixin sobre la salut de la persona tutelada, com per exemple, assumir la responsabilitat sobre la realització d'intervencions quirúrgiques de qualsevol tipus, tractaments, medicació o qualsevol altra activitat sobre la seva salut i vida que plantegin les circumstàncies, l'estat de la tècnica o la legislació vigent.

En tots els casos és important que els poders estiguin ben redactats i continguin totes aquelles clàusules que en el futur puguin esdevenir essencials. Per

exemple, cal preveure la possibilitat d'excloure la necessitat d'autorització judicial per a cada acte o decisió que l'apoderat prengui, si l'apoderat pot incidir en la figura de l'autocontractació, multirepresentació on hi hagi contraposició d'interessos, entre d'altres.

Així mateix, especialment en els poders relacionats amb la gestió del patrimoni (siguin generals o especials), cal incloure expressament aquelles facultats que poden esdevenir primordials per a realitzar una bona administració, com són, sense ànim d'exhaustivitat, la facultat de sol·licitar, tramitar i obtenir Certificats Digitals per a actuar telemàticament, ajuts i subvencions (especialment del Centre de la Propietat Forestal), o la possibilitat de formular aclariments i demanar còpies del poder.

Les escriptures de poders són generalment extenses i per tant, excedeixen del què es pot indicar en aquest article. Tanmateix, sí és aconsellable realitzar un correcte i acurat estudi previ, ja que segons cada cas es pot afinar millor cadascuna de les facultats, i preveure el major nombre de situacions futures possibles. Tinguem en compte que els poders s'utilitzen quan el poderdant va perdent facultats o les perd sobtadament, la qual cosa, davant de qualsevol falta de previsió resulta impossible tirar endarrere per esmenar errors o defectes.

En definitiva, els poders són una bona eina per evitar situacions de bloqueig, ja siguin personals com patrimonials. Alhora, resulta recomanable preveure'ls amb temps i calma; i sobretot, pensar bé amb la confiança que es pot dipositar amb l'apoderat o apoderats, així com donar-los instruccions clares, ja siguin verbals com escrites. Perquè com s'ha dit en el començament d'aquest escrit, el nostre pas per aquesta vida està a expenses del què ens pugui passar en el dia a dia, ja sigui per a bé, com per a mal. ●

